

drede til Fordel for Samfundet, thi de faa ikke den Værdi ud af deres Jord, som den virkelig har, al den Stund det er et Materiale, som har eller i alt Fald i Fremtiden vil faa en ikke ringe Værdi. Jeg tror, at det vilde være til stor Gavn, om vi hurtigt kunde komme til at faa mere faste Regler eller i alt Fald faa det, der staar i de mange Smaalove, Anordninger og Plakater, samlet til et hele, saa at ogsaa en Lægmand nogenlunde kan finde ud af, hvad der er hans Ret, og hvad der ikke er det. Det vilde sikkert være et stort Fremskridt.

I Fjor ved Finanslovens første Behandling rettede jeg den Forespørgsel til den højtærede Finansminister, hvorledes det forholdt sig med Hensyn til den Forhandling, som angaaende Domænen, Tipperne, fandt Sted mellem den daværende Finansminister og Finansudvalget i Samlingen 1894—95 om Bortlicitering af Arbejdet derude, Bygning af et Hus og flere Ting. Jeg skal ikke komme tilbage til mine Motiveringer fra i Fjor i saa Henseende, thi Tiden begynder jo at glide, og Formandens Klokke vil snart lyde. Det kan desuden læses i Rigsdagstidenden. Jeg vil kun minde Ministeren om, hvad jeg forespurgte ham om i Fjor. Jeg fik intet Svar dengang, det ventede jeg heller ikke, og det var i Grunden heller ikke nødvendigt. Ministeren kunde maaske ikke engang svare; i alt Fald skulde han først have Oplysning om de Sager. Jeg ved ikke, om der er foregaaet noget i den Retning. I Sommer gjorde jeg mig den Ulejlighed at rejse derud og se, hvorledes det forholdt sig med de Klager, som vare fremkomne med Hensyn til det Hus, som var blevet bygget derude til Læ for Arbejderne. Jeg fandt, at der virkelig stod to Huse, et lille Træskur og et almindeligt Stenhus. Det sidste var stænget med svære Slaaer for Dørene, saa at man skulde tro, det var rene Røvere, der var derinde, men i det lille Træskur havde Arbejderne Lov til at gaa ind. Det saa imidlertid ikke rigtig hyggeligt ud. Nu er jeg noget uklar over, hvilket af dem der var tiltænkt Arbejderne, om muligt det bedste, altsaa Stenhuset, var bygget til Bestyrerens Bekvemmelighed og det lille Træskur til de andres. Skulde det være Tilfældet, vil jeg sige, at jeg ikke har noget imod, at Bestyreren har det bekvemt, men, saa vidt mig bekendt, benytter han Huset overordentlig lidt. Det har 3—4 Værelser, der er Fjællegulv, og alt er nogenlunde ordentligt, saa at man nok kunde gaa derind og

spise sin Mad og opholde sig. Men hvis det lille Træskur er det Hus, som Staten efter Overenskomsten mellem Ministeren og Finansudvalget har bygget til Arbejderne, synes jeg rigtignok, at det neppe nok er sømmeligt for Staten at byde dem saadant noget. Der er ingen Gulv derinde, de vade i Havsand til midt op paa Benene, og det er dog uhyggeligt at sidde deri og spise sin Mad eller ligge deri og sove — der er jo nogle smaa, man kunde næsten sige Baase, hvori man kan ligge. Der burde derfor opføres et bedre Hus dertil. Nu kan det siges, — det indrømmer jeg —, at det er et lille Spørgsmaal at trætte Ministeren og Tinget med, men det var dog stort nok til, at baade Finansudvalget og Tinget kunde beskæftige sig med det i 1894. Jeg vil altsaa henstille til Ministeren, om det ikke var muligt paa ny at tage denne Sag under Overvejelse. Hvad angaar Bortliciteringen af Arbejdet, saa kan det være, at der er Arbejder, som daarligt kunne lade sig bortlicitere, fordi der til deres Udførelse kræves Folk, der særlig ere egnede dertil, men det sætter i alt Fald ondt Blod, at Bortlicitering ikke anvendes fuldtud, al den Stund Arbejderne derude vide, at vi her inde i Rigsdagen fik sat igennem, at Arbejdet i Modsætning til, hvad der fandt Sted før, fremtidig skulde bortliciteres.

Dersom jeg endnu maatte have et Par Minutter til min Raadighed, vilde jeg gerne strejfe en Smule ind paa det politiske. Jeg vilde neppe være falden for den Fristelse at komme ind paa storpolitiske Betragtninger, hvis jeg ikke kunde sige, at jeg havde faaet næsten et bestemt Paa bud eller en Opfordring til at fremkomme med nogle faa Bemærkninger. Jeg skal imidlertid af Hensyn til Tidspunktet fatte mig i meget stor Korthed. Vi erindre fra i Sommer noget, som kaldtes „Uroen“. Denne Uro er fremkaldt, siges der, ved Misnøje overfor Ministeriets Handlinger, dels de Love, som det har faaet gennemført, dels Administrationen, og den tager ogsaa Sigte paa Regeringspartiet. Ovre hos os har der nok været noget Misnøje med Skattelovene, thi Skattelove ere nu engang, som det er sagt tidligere, aldrig populære hos Vælgerne, men det har ikke skabt nogen Uro i nogen næneværdig Grad. Ovre hos os tro vi bestemt paa, at vi nok skulle komme til en Løsning af dette Spørgsmaal saaledes, at vi faa vore Love bragte ud i Livet paa en tilfredsstillende Maade. Der kan maaske blive nogle smaa Ændringer i Loven, men det er jo en Sag, der